ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2004 *2009*

Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων

2007/2196(INI)

25.9.2007

ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΘΕΣΗΣ

σχετικά με τη διπλωματική και προξενική προστασία του πολίτη της Ένωσης στις τρίτες χώρες
(2007/2196(INI))

Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων

Εισηγητής: Ιωάννης Βαρβιτσιώτης

PR_INI

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ 3

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη διπλωματική και προξενική προστασία του πολίτη της Ένωσης στις τρίτες χώρες
(2007/2196(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

– έχοντας υπόψη την Πράσινη Βίβλο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 28ης Νοεμβρίου 2006 σχετικά με τη διπλωματική και προξενική προστασία του υπηκόου της Ένωσης στις τρίτες χώρες (COM(2006)0712)

– έχοντας υπόψη το άρθρο 45 του Κανονισμού του,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων και τις γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων, της Επιτροπής Ανάπτυξης και της Επιτροπής Νομικών Θεμάτων (Α6-0000/2007),

Α. εκτιμώντας ότι η αντιπροσώπευση των κρατών μελών στις τρίτες χώρες είναι πολύ άνιση,

Β. εκτιμώντας ιδίως ότι μόνο τρία κράτη στον κόσμο (Κίνα, Ρωσία και Ηνωμένες Πολιτείες) διαθέτουν διπλωματική και προξενική αντιπροσωπεία σε καθένα από τα κράτη μέλη της ΕΕ, ότι σε 107 κράτη υπάρχουν 10 κράτη που εκπροσωπούνται κατ' ανώτατο όριο, και ότι σε ορισμένους συχνούς προορισμούς όπως οι Μαλδίβες, η αντιπροσωπεία αυτή είναι ανύπαρκτη,

Γ. εκτιμώντας κατά συνέπεια ότι ενώπιον της έκρηξης του αριθμού των πολιτών της Ένωσης που ταξιδεύουν - 180 εκατομμύρια εισιτήρια πουλήθηκαν το 2006 - ή κατοικούν εκτός της Ένωσης, η ευρωπαϊκή παρουσία μέσω των αντιπροσωπειών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θα μπορούσε να ληφθεί υπόψη σε μια κοινή προσπάθεια αλληλέγγυας διάθεσης των πόρων προκειμένου να αντισταθμιστούν τα όρια των προξενικών και διπλωματικών δικτύων των κρατών μελών,

Δ. εκτιμώντας ότι στο θέμα αυτό το κοινοτικό κεκτημένο έχει αναπτυχθεί λίγο και περιορίζεται στην απόφαση 95/553/ΕΚ των εκπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, που συνέρχονται στα πλαίσια του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1995, σχετικά με την προστασία των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξ μέρους των διπλωματικών και προξενικών αντιπροσωπειών[1] και στις ανταλλαγές πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών στα πλαίσια της COCON, της ομάδας εργασίας στα πλαίσια του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης που είναι επιφορτισμένη με την προξενική συνεργασία και η οποία έχει ως στόχο να οργανώνει τις ανταλλαγές πληροφοριών όσον αφορά τις εθνικές ορθές πρακτικές,

Ε. εκτιμώντας ότι η πρωτοβουλία της Επιτροπής η οποία προτίθεται, με την Πράσινη Βίβλο της, να συμβάλλει δίδοντας συγκεκριμένη ώθηση στο άρθρο 20 της Συνθήκης ΕΚ (που αγνοείται ευρύτατα) που θεσπίζει το δικαίωμα για κάθε ευρωπαίο πολίτη, σε περίπτωση έλλειψης πρεσβείας ή προξενικής υπηρεσίας του κράτους μέλους του, να απολαύει

[1] ΕΕ L 314 της 28.12.1995, σελ. 73

παντού διπλωματικής και προξενικής προστασίας καθιερούμενης επί της αρχής της μη διάκρισης,

ΣΤ. εκτιμώντας ότι κατ' αυτόν τον τρόπο η Επιτροπή:
* ανταποκρίνεται στο άρθρο 46 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που καθιέρωσε το δικαίωμα στην προξενική και διπλωματική προστασία ως ένα θεμελιώδες δικαίωμα του ευρωπαίου πολίτη,
* ανταποκρίνεται στην υποχρέωση αναθεώρησης που προβλέπεται μετά την παρέλευση 5 ετών από την απόφαση 95/553/ΕΚ, που ετέθη σε ισχύ το Μάϊο του 2002,
* προκαταλαμβάνει την έκδοση της 5ης έκθεσης για την ιθαγένεια της Ένωσης της Επιτροπής, προνομιακή ευκαιρία να αναγγείλει τις πρωτοβουλίες σχετικά με την καθιέρωση ενός γνησίου δικαιώματος στη διπλωματική και προξενική προστασία·

Ζ. εκτιμώντας ωστόσο ότι το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο είχε έως τώρα ερμηνευθεί συσταλτικά, εγγράφοντας τη διπλωματική ή προξενική προστασία στον αυστηρό τομέα των διακυβερνητικών σχέσεων που διέπεται από τη Σύμβαση της Βιέννης του 1963 και όχι από το άρθρο 20 της Συνθήκης,

Η. εκτιμώντας ότι πράγματι υπάρχουν διαφορές στη φύση, τη δομή, και σχετικές με την κίνηση αυτών των διαδικασιών μεταξύ της διπλωματικής και προξενικής προστασίας, διότι εάν αυτή η τελευταία είναι δυνατόν, σε ορισμένες περιπτώσεις τουλάχιστον, να είναι υποχρεωτική, η διπλωματική προστασία ενεγράφετο πάντοτε στο πλαίσιο μιας διακριτικής εξουσίας, ή τουλάχιστον στο πλαίσιο μιας διακρατικής σχέσης,

Θ. εκτιμώντας αντιθέτως ότι η Συνθήκη του Μάαστριχτ δημιούργησε μια ευρωπαϊκή ιθαγένεια που απορρέει από την ιθαγένεια των κρατών μελών, και ότι πρέπει από τώρα να καταβληθεί προσπάθεια εναρμόνισης της σχετικής διπλωματικής και προξενικής προστασίας, ουσιαστικό στάδιο της αναγκαίας "κοινοτικοποίησης του πυλώνα ΔΕΥ" (δικαιοσύνη εσωτερικές υποθέσεις),

Ι. εκτιμώντας ότι με μια τέτοια προοπτική είναι επιτακτικό να δημιουργηθούν χωρίς καθυστέρηση οι προϋποθέσεις αναθεώρησης της απόφασης του 1995 προς την κατεύθυνση μιας επέκτασης και συμπερίληψης χωρίς αμφισημία της διπλωματικής προστασίας,

ΙΑ. εκτιμώντας ότι τα κράτη μέλη λαμβάνουν ήδη πρωτοβουλίες - όπως αυτές του "κράτους πιλότου" και κοινές ασκήσεις προσομοίωσης - που επιτρέπουν μια καλύτερη ανταπόκριση σε περίπτωση κρίσης και/ή εξαιρετικές περιστάσεις, στις οποίες η Επιτροπή θα μπορούσε να συμβάλλει όσον αφορά την αξιολόγηση,

ΙΒ. εκτιμώντας την ύπαρξη δικτύων των οποίων η εκμετάλλευση δεν είναι πλήρης - όπως αυτό των επιτίμων προξένων - που αντιπροσωπεύουν ωστόσο έναν πολύτιμο πόρο στον οποίο πρέπει να δοθεί η αναγκαία ενίσχυση,

1. εγκρίνει ανεπιφύλακτα την πρωτοβουλία της Επιτροπής η οποία αρνούμενη μια ερμηνεία προς τα κάτω του άρθρου 20 της Συνθήκης ΕΚ, στοχεύει στο να θέσει τις βάσεις ενός γνησίου εναρμονισμένου θεμελιώδους δικαιώματος της διπλωματικής και προξενικής προστασίας για καθένα από τους ευρωπαίους πολίτες·

2. την υποστηρίζει στις προσπάθειές της για την καθιέρωση μιας μακροπρόθεσμης φιλόδοξης στρατηγικής, στους κόλπους της οποίας η πληροφόρηση και η επικοινωνία θα είναι τα στοιχεία "κλειδιά"·

3. της υποδεικνύει να προτείνει αμέσως στο Συμβούλιο, εκτός της υποχρεώσεώς της υποβολής έκθεσης ανά τριετία σχετικά με την ιθαγένεια της Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 22 της Συνθήκης ΕΚ - την έγκριση κοινών προσεγγίσεων και δεσμευτικών κατευθυντηρίων γραμμών που είναι σε θέση να κινήσουν την απαραίτητη διαδικασία εναρμόνισης·

4. την ενθαρρύνει να ενεργήσει ήδη από τώρα στην ορθολογικοποιημένη αρχιτεκτονική που θα επιτρέψει την άμεση αλληλέγγυα διάθεση των μέσων, και για την εντατικοποίηση της κοινής χρήσης των βέλτιστων πρακτικών, προχωρώντας αμέσως στην καταγραφή όλων των δημοσίων και ιδιωτικών μέσων που διατίθενται και είναι δυνατόν να κινητοποιηθούν σχετικά, και την καθιέρωση ποικίλων συνεργασιών μεταξύ των πολυάριθμων φορέων που δήλωσαν εθελοντές (στην απάντησή τους στη διαβούλευση της Επιτροπής) προκειμένου να αναλάβουν το μερίδιο της εργασίας (κράτη μέλη, αλλά επίσης επίτιμοι πρόξενοι, φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης, ΜΚΟ)·

5. της ζητεί να εντατικοποιήσει την προσπάθειά της όσον αφορά την επικοινωνία και την πληροφόρηση, ιδίως μέσω:

   * της καθιέρωσης ενός ενιαίου ευρωπαϊκού αριθμού τηλεφώνου που επιτρέπει σε κάθε πολίτη της Ένωσης να συνδέεται με ένα κέντρο πληροφοριών που του επιτρέπει να λάβει όλες τις χρήσιμες πληροφορίες σε περίπτωση κρίσιμης κατάστασης που ενεργοποιεί τη διαδικασία προξενικής προστασίας, και ιδίως τον ενήμερο κατάλογο των στοιχείων των πρεσβειών και προξενείων των κρατών μελών στα οποία έχουν το δικαίωμα να απευθυνθούν·

   * της ευαισθητοποίησης των επαγγελματικών κύκλων που εμπλέκονται στη διαμονή (βραχεία ή μακρά) των πολιτών της Ένωσης στις τρίτες χώρες με την κυκλοφορία φυλλαδίων προσαρμοσμένων στον τομέα δραστηριότητάς τους·

   * της δημιουργίας, υπ' ευθύνη της, μιας εναρμονισμένης ιστοθέσης πληροφοριών στους ταξιδιώτες πραγματοποιώντας τη συγκέντρωση και/ή τη σύνθεση των οδηγιών προς τους ταξιδιώτες που πραγματοποιεί κάθε κράτος μέλος·

6. της αναθέτει να εκπονήσει σύσταση προς τα κράτη μέλη που τα καλεί να περιλάβουν το άρθρο 20 της Συνθήκης ΕΚ στα διαβατήρια των υπηκόων τους·

7. της ζητεί, σύμφωνα με το άρθρο 192 εδάφιο 2 της Συνθήκης ΕΚ, να της υποβάλλουν πρόταση τροποποίησης της απόφασης 95/553/ΕΚ προκειμένου να περιληφθεί σ' αυτήν ρητώς:
   - η διπλωματική προστασία,
   - η ταυτοποίηση και ο επαναπατρισμός των σωρών,
   - απλοποίηση των διαδικασιών χρηματικών προκαταβολών·

8. υποστηρίζει σθεναρά την πρωτοβουλία που αναγγέλθηκε ήδη από την έκθεση Barnier δημιουργίας "κοινών γραφείων" στις τέσσερις "δοκιμαστικές" ζώνες της Καραϊβικής,

των Βαλκανίων, του Ινδικού Ωκεανού και της Δυτικής Αφρικής, και ενθαρρύνει την Επιτροπή να εγκαινιάσει, παράλληλα με την καθιέρωση αυτών των "κοινών γραφείων", μια εκστρατεία πληροφόρησης στοχευμένης στους υπηκόους της Ένωσης που κατοικούν σ' αυτές τις ζώνες προκειμένου να διεκπεραιώσουν εκεί τις αναγκαίες διατυπώσεις για την εγγραφή τους·

9. εκτιμά ότι στο διάστημα που μας χωρίζει από τη δημιουργία των κοινών γραφείων που θα εκπληρώνουν πλήρως τις πλέον βασικές προξενικές λειτουργίες (έκδοση θεωρήσεων, θεώρηση των εγγράφων, κλπ...), η Επιτροπή θα πρέπει να συμβάλλει στις προσπάθειες που πραγματοποιούνται από τα κράτη μέλη προκειμένου να βελτιώσουν τη συνεργασία τους, ιδίως:

   * σε θέματα αξιολόγησης και ανάλυσης των ασκήσεων και προσομοιώσεων που πραγματοποιούνται υπό την αιγίδα των κρατών "πιλότων", προκειμένου να βελτιώσουν ακόμη τις ικανότητές τους συντονισμού και αντίδρασης σε περίπτωση εξαιρετικών περιστάσεων,

   * σε θέματα συντονισμού και διάθεσης των εφοδιαστικών τους ικανοτήτων και των πόρων τους σε θέματα πολιτικής προστασίας·

10. την καλεί επίσης να προσφύγει - στο βαθμό που αυτό είναι δυνατόν - στην κατάρτιση και στην τεχνολογία προκειμένου να αμβλύνει ορισμένες ελλείψεις και/ή να χρησιμοποιήσει όσο το δυνατόν καλύτερα ορισμένους πόρους οι οποίοι έχουν έως τύχει τώρα περιορισμένης εκμετάλλευσης· στην οπτική αυτή, η Επιτροπή θα πρέπει ιδίως να κινητοποιήσει τους πόρους της προκειμένου να χρηματοδοτήσει ειδικές καταρτίσεις, που θα παρέχονται από έμπειρους διπλωμάτες και προξενικούς υπαλλήλους των κρατών μελών, προς τους επίτιμους προξένους που είναι ήδη εγκατεστημένοι στις τρίτες χώρες· οι καταρτίσεις αυτές θα παρέχονται αργότερα επίσης στους υπαλλήλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης αφ' ης στιγμής τα "κοινά γραφεία" κατόπιν οι αντιπροσωπείες της Ένωσης θα έχουν αναλάβει το πραγματικό βάρος των προξενικών λειτουργιών που ασκούνται σήμερα αποκλειστικά από τις αντιπροσωπείες των κρατών μελών·

11. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και την Επιτροπή.